

SVÅRIGHETSGRAD:

”Innan du börjar måste du skaffa allt material. Därför bör du mäta upp och göra en enkel skiss i god tid före bygget. Då kan du sätta igång direkt lördag morgon.”

INNAN DU BÖRJAR

Material

Ståltrekar

(här från Knauf Danogips):

- Tak- och golvprofiler
- Stolpar

Gipsskivor etc.:

- Skivor, 90 x 250 cm
- Hörnprofiler

Dessutom:

- Träreklar runt dörrhålet
- Skruvar och pluggar
- Gipsskruvar för stål, 25 och 32 mm
- Gipsspackelmasa
- Skarvtejp
- Isolering

Prisbild

Runt 8000 kr

Specialverktyg

- **Fixertång** att klämma ihop profilerna med
- **Plåtsax** att klippa profiler med
- **Skruvdragare**

Lördag 09:00

Tänk på ljus och värme

Kom ihåg att när du delar ett rum till två, ska varje del kunna värmas upp för sig. Det ska alltså finnas en radiator i varje rum. Det ska också vara möjligt att tända belysningen i de två rummen var för sig.

Res en vägg och få ett extra rum

Om du vill förvandla ett stort rum till två eller flera mindre rum, är lösningen en mellanvägg. Den reser du lätt själv av stålprofiler och gipsskivor.

En mellanvägg av gipsskivor kan byggas upp med en stomme av trä- eller stålreglar. De sistnämnda är lättare att arbeta med och väger mindre än träreglarna.

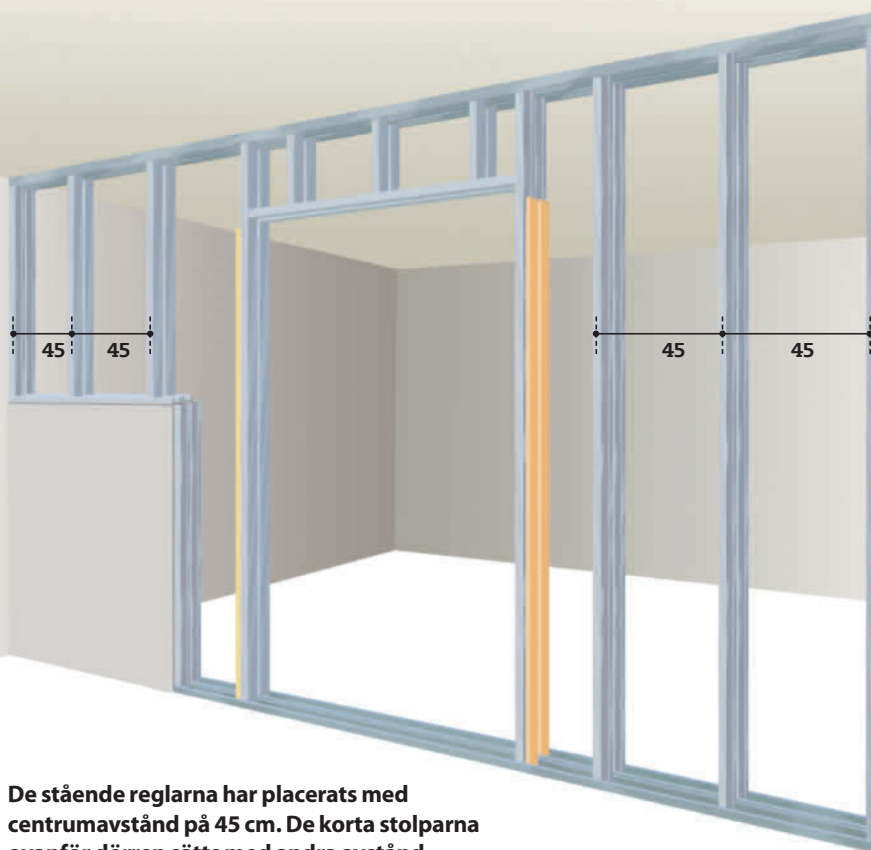
Här ska vi dela ett stort rum till två mindre. Därför reser vi en mellanvägg med plats för en dubbeldörr i mitten. Men vi kan inte ansluta vår nya vägg till två andra, för i den ena änden av rummet finns en halvmur.

För att den nya väggen ska passa

måste vi bygga den med samma bredd som halvmuren, och till detta använder vi en dubbel regelstomme med gott om plats för isolering.

För det mesta räcker det dock med en enkel regelstomme. Tekniken är densamma som i artikeln, fast med endast en stomme.

En vägg som denna (5 x 2,5 meter) kan resas på en helg. Men om det är första gången du arbetar med gips, bör du ha en medhjälpare.

De stående reglarna har placerats med centrumavstånd på 45 cm. De korta stolparna ovanför dörren sätts med andra avstånd.

Så här skär du gips

Det finns nästan inget så enkelt att arbeta med som gipsskivor. När du ska dela dem eller skära remsor, skär du igenom pappen på ena sidan med vass hobbykniv. Därefter knäcker du skivan över t.ex. kanten på arbetsbordet. Nu hänger delarna ihop endast med papperet på den andra sidan av skivan, och det skär du nu igenom.

Skär igenom pappen på ena sidan, bryt skivan och skär från den andra sidan.

Det är lätt att resa en stomme av stålprofiler, och eftersom de väger knappt hälften så mycket som träreglar, förenklas också transporten. En annan fördel är att du slipper anstränga ryggen så mycket när du bär.

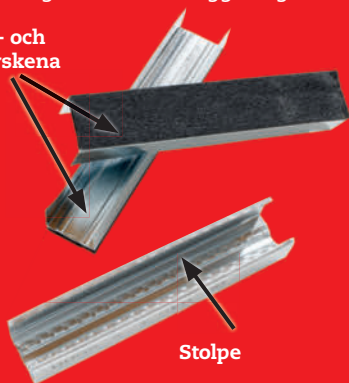
Klart på en helg

Lördag 1:00

Håll ordning på delarna

När du reser stommen måste du hålla ordning bland delarna, eftersom profilerna skiljer sig åt beroende på om de ska användas som stolpar eller sättas i taket eller på golvet. De skenor som har gummitätning fästs mot tak, vägg och golv.

Tak- och golvskena

Lördag 13:00

”Välj skruvar efter det underlag de ska fästas i. Använd pluggar i tegel- och betongväggar. I träväggar behövs inga pluggar om skruven får fatt i en regel.”

Lördag 15:00

Skaffa alla verktyg

Tänk igenom hela bygget så noga som möjligt för att räkna ut vilka material och verktyg du behöver i de olika momenten. Vi ska exempelvis fästa skruvar i en tegelvägg, och till det behövs både pluggar och en stark bormaskin som kan göra nödvändiga hål. Vi ska också kapa en bit av socklarna där halvmuren möter den befintliga väggen, och till det jobbet är det praktiskt med en multiskärare – en Feincutter. Utan specialmaskin ska socklarna tas bort, kapas och sättas på plats.

Lördag

Förberedelse

Som alltid lönar det sig att ägna en stund åt noggrann mätning. Om du bara ska sätta en vägg mellan två befintliga väggar, räcker det kanske om du kollar takhöjden på ett par ställen och sedan mäter väggens längd. Här ska vi emellertid ansluta den nya väggen mot en halvmur, och det kräver extra mätning.

För att den nya väggen ska passa till halvmuren reser vi en dubbel regelstomme. På så sätt kan vi låta halvmuren försvinna in i den nya väggen. När vi sedan är klara med jobbet, ser det ut som om det alltid har funnits en mellanvägg där. Normalt räcker det annars att resa en regelstomme.

1 Mät och gör en arbetsritning. På den ska du markera var stolparna ska stå och var dörren ska placeras. Den skiss du gjorde för att kunna köpa material, kompletteras alltså med detaljerade mått.

2 Ta bort socklar, foder och lister där den nya väggen ansluter till en annan vägg. Sockellisterna ska ju sågas av så att väggen kan "skjutas in" mellan dem. Samma sak gäller ev. skugglister i taket.

3 Socklarna kan ev. sågas av på plats. Här sågar vi av sockeln där havmuren möter den befintliga väggen. Vi sågar bort 13–15 mm för att kunna få plats för en gipsskiva i hålet.

Om väggen är klen

En kloss sörjer för avstånd mot golvet.

Här behövs pluggar och skruvar.

1 Om väggarna är klena blir det svårt att fästa de nya stolparna på dem. Då kan man klämma fast stolparna mellan tak- och golvprofilerna. Vi lägger en kloss under stolpen och fäster den i väggen med både plugg och skruv.

2 Klossen tas bort när stolpen har fästs med ett par skruvar (och ev. pluggar) i väggen. Därefter kan golvprofilen skjutas in och fästas med skruvar i golvet. Det är inte nödvändigt att skruva ihop de två profilerna för de låser varandra ändå.

Skapa en ram

Först ska vi konstruera den yttre ramen i stommen, alltså fästa profiler i taket, ner längs ena väggen, vidare över golvet och upp över halvmuren och väggen till taket. Där dörren så småningom ska placeras ska det förstås inte finnas profiler på golvet.

Till halvmuren bockar vi en profil genom att klippa in i sidorna på den och därefter vika ner den runt kanten på halvmuren. Det är enklare än att skarva ett par profiler.

Precision och noggrannhet är viktiga faktorer för minsta skevhet orsakar problem när gipsskivorna ska monteras och när dörrkarmen fästas.

1 Vid halvmuren monteras profilen 12 mm in från kanten. Det beror på att de inre gipsskivorna ska stå ovanpå halvmuren och de yttre placeras mot den.

2 Dra ett streck både i taket och på golvet där profilerna ska monteras. Använd de lodräta stolparnas placering som utgångspunkt och kolla med vattenpass. En snörslå är här praktisk.

Lägg märke till att profilerna är klädda med gummi på ena sidan för att sluta tätt mot underlaget.

3 Sätt upp takprofilerna. Fäst dem med skruvar på cirka var 50:e cm.
TIPS: Om du kappar de lodräta stolparna på väggarna 5–6 mm för korta, kan du skjuta in tak- och vägghöjningsprofilerna.

4 Skruva fast golvprofilerna. Lägg dem så att den fabriksklippta änden av profilen, som är vinkelrät, hamnar vid dörröppningen. Även här kan vi använda gipsskruvar för trämontage.

Hålet för dörrkarmen ska mätas noga. Gör det hellre en gång för mycket ...

Klart på en helg

Söndag 09:00

”Det är en fördel att vara två när gipsskivorna monteras, även om du som vi har valt de smalare skivorna på 90 cm. De är mycket enklare att hantera än de breda på 120 cm.”

Söndag 11:00

Fixertången är smart och den kan hyras

Till monteringen använder vi ett specialverktyg, en fixertång, som klämmer ihop profilerna med varandra. Tången är nästan outhärdlig men den kostar minst 600 kr. Som tur är kan den hyras för en bråkdel av det priset.

Söndag 15:00

Du ska fästa dubbla gipsskivor på stommen

För att mellanväggen ska bli stadig och stark, och för att du ska kunna skruva fast något på den, fäster du dubbla gipsskivor på varje sida av stommen. Skivorna sätts med förskjutna skarvar, och det räcker om du spacklar endast de yttre skivorna. Läs mera om gipsskivor och spackling i *Gör Det Själv* nr 14/2009.

Söndag 19:00

”Nu närmar du dig slutresultatet. Du hinner kanske spackla första gången redan i kväll!”

Res stommen

1 Sätt upp stolparna lodrätt. Det ska vara 45 cm (centrumavstånd) mellan dem. Dörrstolparna är extrastolpar. Kläm fast stolparna i tak- och golvprofilerna med fixertången så sitter de.

2 Överliggaren ovanför karmhålet ska vara lika bred som karmen plus 8 cm för bockning i båda ändar. Här är karmbredden 131,3 cm.

3 Skär och dra loss det svarta gummit från den profil som ska vara överliggare i dörrhålet. Gummit behövs endast när man vill ha tät anslutning mot golv, vägg eller tak.

Fixertången klämmer ihop stolpar och profiler.

4 Sätt överliggaren på plats och fixera med tången. De vikta delarna fästs i stolparna. Höjden är här karmhöjden på 208,8 cm plus luft, totalt 211 cm från golv till undersidan av överliggaren.

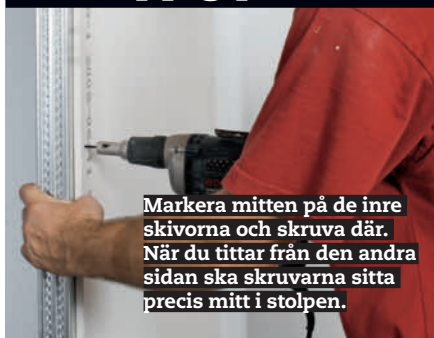

5 Med avståndsklossar och vattenpass ser du till att du får ett vågrätt underlag för gipsskivorna. Om det blir en glipa mot golvet har det ingen betydelse. Den döljer du med socklarna.

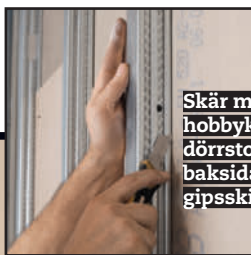
6 Skruva fast en trärege i de två stolparna runt dörröppningen. Fäst dem på var 30:e cm med gipsskruvar för trämontage. Reglarna behövs som förstärkning vid montering av karmen.

Sätt upp gipsskivor

Markera mitten på de inre skivorna och skruva där. När du tittar från den andra sidan ska skruvarna sitta precis mitt i stolpen.

1 Skruva fast de första gipsskivorna. Var noggrann med placeringen så att en skiva inte kommer för långt in över en stolpe. Då blir det svårt att fästa nästa skiva på samma stolpe.

Skär med hobbykniv längs dörrstolparna på baksidan av gipsskivan.

2 Täck även dörrhålet med skivorna. Det är nämligen lättare att såga till skivorna när de har monterats, för då kan sågen stöttas mot profiler och reglar. Ta en gammal såg för gips gör den slö.

3 När du har skurit och sågat kan du "öppna" dörren. Skär bort de två bitarna men ta det försiktigt så att delarna inte skadas. De kan ju användas ovanför dörren (eller till ett annat projekt).

4 Stoppa in isolering i väggen innan du sätter fast gipsskivorna på den andra sidan. Till sist monterar du de yttre gipsskivorna på båda sidor av väggen. Förskjut de yttre skivorna en halv skivbredd i förhållande till de inre.

” Det är rätt lätt att resa en mellanvägg av stålreglar och gipsskivor. Stålreglar är alltid raka och de kan lätt klickas ihop med andra reglar och profiler. Träreglar kräver millimeterprecision, men är förstås lite billigare än stålreglarna.

När de sista gipsskivorna har monterats är det dags att spackla skarvarna mellan dem och att tapetsera eller måla. Det hinner du inte denna helg, så det får vänta ett tag.

